

კვირა, 20 ოქტომბერი, 1918 წ.

მკობა

№ 56

კაბულის ფასი 40 კაპ.

გაზეთის ფასი:
ერთი თვით 9 მან., ცალკე ნომერი ყველგან 40 კაპ.

განცხადების ფასი:
პირველ გვერდზე პერიტით სტრიქონი 1 მან., მეორეზე 80 კაპ. სამგლოვიარო განცხადება 15 მან.

ხელის მომწერლობა ფული შემდეგი მისამართით უნდა გამოგზავნონ: Тифлис, Контора газ. „Шрома“, Баронская ул., № 16. სხვა მისამართით გამოგზავნილ ფულს რედაქცია ვერ მიიღებს. რედაქციაში პირადი მოლაპარაკება შეიძლება დილის 10—11 საათამდე.

ხელმოწერილი წერილები არ დაბეჭდება. დაუბეჭდავ საგაზეთო მასალას რედაქცია არ ინახავს.

რედაქციის მისამართი: Тифлис, Редакция газ. „Шрома“, Баронская ул. № 16.

ორგანო საქართველოში მოქმედ სოც.-რევ. პარტ. ცენტრალურ კომიტეტისა

მიიღება ხელის მოწერა
ყოველ-ღლიურ გაზეთ
„მკობა“-ზე

მისამართი: თბილისი, ბარონის ქუჩა № 16 «მკობის» კანტორა

ქ. ზუგდიდელი
(10) ნოემბერს ახალი სტ. დანიშნულია სოციალისტ-რევოლუციონერთა პარტიის ზუგდიდის სამაზრო ცენტრის საბაზრო

ცრილობა.

ბასარჩხვია საკითხები:

1. საერობო არჩევნები,
2. სიუბის შედგენა.
3. მომენტი და სხვ.

ქ. ზუგდიდის ორგანიზაცია გზავნის ორ-ორ წარმომადგენელს. ყოველი გაიხსნება ზუგდიდის უმაღლეს პირველ დაწყებით სასწავლებლის შენობაში.

ს. რ. მ. ზუგდიდის მაზრის კომიტეტი.

ქ. ქუთაისში
სს 20 ოქტომბერს, დილის 10 საათზე პარტიულ ბიუროში დანიშნულია

საქალაქო ცრილობა.

საბილევლია მეტად საყურადღებო საკითხები. ვთხოვთ ამხანაგებს აუცილებლად დაესწრონ.

სოც.-რევ. პარტიის ქუთაისის საქალაქო კომიტეტი.

იმი ი. კ. აბაქელია
მინაგანი ავადმყოფობა.

საუბრებით ავადმყოფობანი გულ-ფარის, ფილტვებისა, სასუნთქისა, ღებების აპკისა, გულისა და ჯირკვლებისა.

ნობა (ლიანოზი) და წამლობა ღვარაძე ქლექისა, სისხლნაკლებობისა და მალარიისა.

საუბრების მიღება ყოველ დღე კვირისა საღამოს 4¹/₂—6 საათამდე.

დილის ქ. № 26 ტელ. 5—86

თბილისი, 20 ოქტომბერი.

წინა დღეებში გამოცხადებული იყო სოციალისტ-ოფიცრების შესახებ. ჩვენი რეაქციური წრეები, რომლებსაც ვერ ვხედავთ ჯარში თავისუფალი და მოქალაქეობის არა, მეტად მტრულად შეხედენ ავს, ეს ასეც უნდა მომხდებოდეს ვინაიდან რეაქცია და რესპუბლიკა ყოველთვის ჯარის შემ-

წვობით ცდილობდა თავისი მიზნების მიღწევას და თუ იქ შეიქმნა თავისუფალი აზრი და მოქალაქეობრივი შეგნება, რეაქციას იმედები გაუტრუდებდა. ეს კარგათ ესმით ჩვენს რეაქციონერებს, ამიტომაც იბრძვიან ესენი ასე გაშმაგებით, რათა ჩვენი მხედრობა ჩინურ კედლებში მოამწყვდიონ და იქ აწარმოონ თავისი პოლიტიკა. ჩვენი მოწინავე ოფიცრობა ვალდებულია ამას სერიოზული ყურადღება მიაქციოს.

ჩვენი დამოუკიდებლობა და რესპუბლიკანური რეჟიმი დღითიდღე მტკიცდება ჩვენს მოწინავე ოფიცრობას ამ საქმეში უდიდესი როლი შეუძლია ითამაშოს. თავისი მოქალაქეობრივი მოვალეობისა და რესპუბლიკის სასიცოცხლო ინტერესებისადმი შეგნებული დამოკიდებულებით, მას შეუძლია ნიადაგი გამოუცალოს იმ რეაქციონერ მუშაობას, რომელსაც ეწევიან დღეს ჩვენს ჯარში ზოგიერთი სამხედრო

პირები და ჯგუფები. სოციალისტური და დემოკრატიული ოფიცრობა ჩვენში საკმაოდ ძლიერია.

ჩვენ გვწამს, თავის მოვალეობას ის ღირსეულად შეასრულებს და მით ჩიფუშება რეაქციონერების ყველა გეგმები.

პრესა.

საერთაშორისო მდგომარეობა დღეს ისე გართულდა, რომ მეტად ძნელია მასში აღმანიანი გამოვლენის, მარა „ერთობას“ რომ სავსებით დავთარი არევი, ეს აშკარაა. გაზეთი კვლავ ზავის საკითხს უბრუნდება და არაკვებს საკითხს, თუ ომი რით გათავდება და მასში ვინ გაიმარჯვებს. გაზეთი სწერს:

„გერმანიის დამარცხება და მის ნანგრევებზე შეთანხმების სახელმწიფოების გამარჯვება ისეთივე პრობლემატურია, როგორც გერმანიის მოწინააღმდეგეზე გაბატონება. ორივე კოალიცია ამჟამათ ისეთ პირობებში იმყოფება, რომ მათ ერთი მეორეზე გამარჯვება არ შეუძლიან. ან ორივენი ერთად გაიმარჯვებენ, ან ორივენი ერთად დაიღუბებიან“.

ამ წაირად ვერც ინგლისის და ვერც გერმანიის კოალიცია ერთი მეორეზე ვერ გაიმარჯვებს. ასეთია ერთი დასკვნა, მარა ამავე დროს თურმე „ან ორივენი ერთად გაიმარჯვებენ, ან ორივენი ერთად დაიღუბებიან“ როგორ შეიძლება ორ მოწინააღმდეგეში ორივემ გაიმარჯვოს ამაზე „ერთობა“ არაფერს ამბობს!

„ან ორივენი ერთად დაიღუბებიან“ — ეს მაშინ შეიძლება, თუ გაიმარჯვება „მესამე ძალამ“ ასეთი მესამე ძალა კი არის საერთაშორისო დემოკრატია, მარა „ერთობის“ აზრით ვერც დემოკრატია გაიმარჯვებს. მართალია დემოკრატია უკვე ირანზავება“.

მაგრამ ეს კიდევ იმას არ ნიშნავს, რომ დემოკრატია, რომელიც ზავს აუცილებლად დააჩქარებს, მომავალ სამშვიდობო კონფერენციაზე გადამწყვეტ როლს ითამაშებს და ბურჟუაზიულ კლასებს უფლებებს სრულიად წაართმევს, რამდენადაც საერთაშორისო მდგომარეობას ვიცნობთ — ამისათვის ინტერნაციონალური დემოკრატია არ არის მომზადებული“.

ასე რომ დემოკრატია ვერ გაიმარჯვებს, და რაკი ეს ასეა ცხადია ბურჟუაზია თავის ანექსიონისტურ პოლიტიკას არ მოიშლის ახლა და უგდეთ ყური ისევე „ერთობას“.

„მხოლოდ ერთი რამ კი აშკარაა: საერთაშორისო დემოკრატია იმდენათ ძლიერია, რომ იგი მეომარ სახელმწიფოების იმპერიალისტებს საშუალებას არ მისცემს განუვითარებელ და უკან ჩამორჩენილ ქვეყნებზე პოლიტიკურათ იბატონონ და ისინი თავიანთ პროვინციებთან გამოაცხადონ. დღეს საერთაშორისო დემოკრატია იმდენათ ძლიერია, რომ იგი ერთა თვით-გამორკვევის არინციბს მაინც სისრულეში მოიყვანს და მრავალ

ერებს პოლიტიკურ თავისუფლებას მიანიჭებს“.

ასე რომ უნდა ჩამოვარდეს ზავი დემოკრატიული, უანექსიო და ეროვნულ თვით გამორკვევის პრინციპზე აგებული: თქვენ გგონიათ? არა, ასე არ მოხდება, ირწმუნება იგივე გაზეთი.

„მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ მსხვილ და მრეწველობით განვითარებულმა სახელმწიფოებმა ეკონომიური გავლენის სფეროები არ შეინარჩუნონ და ესა თუ ის უკან ჩამორჩენილი კუთხე თავის გავლენის ქვეშ არ მოაქციონ“.

მით უმეტეს, რომ, „არც ეს ომი და არც დემოკრატიული მოძრაობა საერთაშორისო დემოკრატის სრულ გამარჯვებით ვერ დასრულდება. და მამასადამე ბურჟუაზიული კლასების იმპერიალისტური პოლიტიკა სავსებით და ძირიანათ არ მოისპობა. აქ ძლიერი სახელმწიფოები კვლავ ბევრ რამეს შეიძენენ, უფრო ჩამორჩენილ სახელმწიფოების ხარჯზე, ეკონომიურათ გაძლიერდებიან და ამ განუვითარებელ სახელმწიფოებიდან რამე სახით ეკონომიურ კომპენსაციებს მიიღებენ“.

მაშ, გერმანიის კოალიცია გაიმარჯვებს? — არა! ინგლისის კოალიცია? — არა!

ორივე ერთად გაიმარჯვებენ! გაიმარჯვებს ბურჟუაზია? — არა, რადგან დემოკრატია საქმოდ ძლიერია!

ჩამოაგდებს დემოკრატია დემოკრატიულ ზავს? — არა, რადგან ბურჟუაზია საკმაოდ ძლიერია!

განთავისუფლდებიან ერები? — კი, რადგან „საერთაშორისო დემოკრატია იმდენათ ძლიერია, რომ იგი მეომარ სახელმწიფოების იმპერიალისტებს საშუალებას არ მისცემს განუვითარებელ და უკან ჩამორჩენილ ქვეყნებზე იბატონონ“.

მართლა ჩამოვარდება ეროვნული თვითგამორკვევის პრინციპზე დამყარებული ზავი? — არა, რადგან შეუძლებელია, რომ „მსხვილ და მრეწველობით განვითარებულმა სახელმწიფოებმა ეკონომიური გავლენის სფეროები არ შეინარჩუნონ და ესა თუ ის უკან ჩამორჩენილი კუთხე თავის გავლენის ქვეშ არ მოაქციონ“.

გარკვეული პოლიტიკური გეზიც ასეთი უნდა!

დიალექტიკოსებს წაჯექე-უჯექეობა არ გაემტყუნებათ!

ჩვენი ერობა.

ჩვენი ქვეყნის ეკონომიურ-კულტურულ აყვავებისათვის ერობას უდიდესი მნიშვნელობა ექნება. მაგრამ, რომ ეს მიზანი სავსებით განხორციელდეს იქნეს, საჭიროა ერობის რიგიან და სამართლიან საფუძველზე აგება, საჭიროა — სწორათ გაგებული და შემოფარგლული იქნეს მისი კომპეტენცია.

თუ ჩვენ ვაშენებთ უაღრესად დე-

მოკრატიულ სახელმწიფოს, მაშინ უდავოა უნდა მივიღოთ ის დებულება, რომ მთელი სიმძიმე სახელმწიფოებრივი ცხოვრებისა გადაეცეს პერიფერიებს, თვითმართველ ორგანოებს. ცენტრი უნდა იქმნეს მხოლოდ ამ თვითმართველ ორგანოთა მოღვაწეობის და მუშაობის კოორდინატორი და რეგულიატორი.

უფლება და კომპეტენცია სახელმწიფოებრივი ორგანოებისა უნდა იზრდებოდეს მით უფრო რაც უფრო შორდება ის ცენტრს და უახლოვდება ხალხს, დემოკრატისა.

ეს დებულება უნდა იქნეს ჩვენი მთავარი სახელმძღვანელო პრინციპი სახელმწიფოს აშენების დროს. მხოლოდ ასეთი საშუალებით შეგვეძლება სახელმწიფო დაუახლოვოთ ხალხს და სახელმწიფო და ხალხი შეგვეერთოთ და შევადულოთ ერთ მცნებაში, — ისე რომ სახელმწიფო და ხალხი არ უპირდაპირდებოდეს ერთი მეორეს, არამედ წარმოადგენდეს ერთ ორგანიულ მთელს.

ამ გზით უნდა ვიაროთ ჩვენ. ეს აუცილებელია ჩვენი ქვეყნის კეთილდღეობისათვის. სამწუხაროა, ყველა პოლიტიკური ჯგუფები ასეთ ნაირათ არ უყურებენ ამ საკითხს.

ჩვენი სოციალ-დემოკრატია ვერ ურიგდება თვითმართველ ორგანოების კომპეტენციის ლოლიკურ დასყენამდე გაფართოვებას.

მათ ორატორებს პარლამენტში ეტყობათ ტენდენცია თვითმართველი ორგანოები დაუმორჩილონ შინაგან საქმეთა სამინისტროს.

თუმცა ამ საგანზე არსებითად ჯერ მსჯელობა პარლამენტში არ ყოფილა. მაგრამ ასეთი აზრი მაინც გამოსჭვეთს სოც.-დემოკრატიულ ორატორების სიტყვებში, როცა ისინი სხვათა შორის ახსენებენ ერობას.

ეს მაგალითად, ნათლად გამოჩნდა პარლამენტის სხდომაზე 18 ოქტომბერს.

ასეთივე ტენდენცია ემჩნევა სოციალ-დემოკრატიულ გაზეთებსაც, როცა ისინი ერობაზე სწერენ.

ამას გარდა, თვით დღევანდელი საერობო დებულება ამ ტენდენციის საუცხოვო გამოხატულებაა.

ჩვენ აქ ეხლა არ შევუდგებით ამ დებულების განხილვას. აღვნიშნავთ მხოლოდ, რომ დებულებით ერობის დაარსების შემდეგაც რჩებიან სამაზრო და საგუბერნიო კომისრები, რომლებიც არა თუ არ ემორჩილებიან ერობას, არამედ მათ აქვთ დებულების ძალით მინიჭებული უფლება კანტროლი გაუწიონ ერობის დადგენილებების კანონიერებას.

სამაზრო და საგუბერნიო კომისრები ემორჩილებიან მხოლოდ შინაგან საქმეთა სამინისტროს. ასე რომ, ამ შემთხვევაში ერობის კომპეტენცია შელახულია.

დღეს უკვე შეცნობილია ყველა-საგან მიღებულია, რომ თვითმართველი ორგანოები — სახელმწიფო მართველობის ორგანოები და მათი

